

Kā reģistrēt preču zīmi

Publicēts: 26.11.2020.

Pieteikuma objekts

Preču zīmi var veidot apzīmējums, kam piemīt atšķirtspēja – tāds raksturīgo īpašību kopums, kas attiecīgo preču vai pakalpojumu patērētājiem nodrošina iespēju atšķirt ar šo preču zīmi marķētās preces vai pakalpojumus no tādiem, kuriem ir cita izcelsme, un to preču zīmju reģistrā var atveidot tā, ka var skaidri un nepārprotami noteikt, kas ir preču zīmes īpašniekam piešķirtās aizsardzības priekšmets.

Preču zīmes it īpaši var būt:

vārdiska zīme, ja to veido tikai vārdi vai burti, cipari vai citas standarta tipogrāfiskās zīmes vai to kombinācija;

figurāla zīme, ja tajā izmantotas nestandarta rakstzīmes, īpaša stilizācija vai izkārtojums, vai grafisks elements vai krāsa. Šajā kategorijā ietilpst zīmes, kas sastāv tikai no grafiskiem elementiem, un zīmes, kas sastāv no vārdiskiem un grafiskiem elementiem;

telpiska zīme, ja to veido telpisks apjoms, preces vai tās iesaiņojuma forma vai tā šādu objektu ietver;

novietojuma zīme, ja to veido īpašais veids, kādā tā novietota uz preces vai piestiprināta pie tās;

ornamenta zīme, ja to veido tikai regulāri atkārtoti elementi;

krāsu zīme, ja to veido tikai viena noteikta krāsa bez kontūrām (krāsa pati par sevi) vai krāsu salikums bez kontūrām;

skaņu zīme, ja to veido noteikta skaņa vai skaņu kombinācija;

kustību zīme, ja to veido tās elementu kustība vai stāvokļa maiņa vai tā šādus elementus ietver;

multivides zīme, ja to veido attēla un skaņas kombinācija vai tā šādus elementus ietver;

hologrāfiska zīme, ja to veido elementi ar hologrāfiskām pazīmēm.

Reģistrācijai nevar pieteikt apzīmējumus (sk. likuma 6.–10. pantu):

kuriem ir amorāls, maldinošs vai attiecīgās preces aprakstošs raksturs;

kurus var sajaukt ar agrākām vai Latvijā plaši pazīstamām citu personu preču zīmēm;

kuri aizskar trešo personu personiskās tiesības, autortiesības vai komerciesības.

Šādu preču zīmju reģistrāciju var atteikt Patentu valde vai pēc reģistrācijas apstrīdēt attiecīgo tiesību īpašnieki.

Pieteikuma saturs

Pieteikumam jāietver:

iesniegums par vēlēšanos reģistrēt preču zīmi (aizpildīta preču zīmes pieteikuma veidlapa), kas ietver arī preču un pakalpojumu sarakstu, 1 eks.;

pieteiktā apzīmējuma atveidojumu.

Vienā pieteikumā var pieprasīt tikai vienas preču zīmes reģistrāciju. Ja nepieciešams aizsargāt zīmes variantus, piemēram, atšķirīgā grafiskā izpildījumā, tie jāpiesaka katrs atsevišķi.

Maksa

Pieteikuma maksa jāsamaksā mēneša laikā no pieteikuma iesniegšanas dienas. Ja pieteikums aptver vairāk nekā vienu preču vai pakalpojumu klasi, par katru papildu klasi maksājama papildmaksa. Ja samaksu veic vēlāk par minēto termiņu, pieteikuma datums tiek pārcelts uz datumu, kad samaksāta pieteikuma maksa un, ja nepieciešams, arī papildmaksa (sk. likuma 31. panta trešo daļu). Reģistrācijas maksa ir jāmaksā, ja preču zīmi atzīst par reģistrējamu. Gadījumā, ja preču zīmes reģistrāciju atsaka, pieteikuma maksa netiek atmaksāta.

Pilnvara

Pilnvaru pieteikumam pievieno, ja to kārto ar pilnvarotas personas starpniecību. Jāiesniedz pilnvaras oriģināls un, ja pilnvara attiecas uz vairākiem pieteikumiem, katram pieteikumam jāpievieno atsevišķa kopija. Pilnvara var tikt sastādīta brīvā formā, bet pēc būtības tai jāatbilst Patentu valdes apstiprinātajām veidlapām (sk. speciālpilnvara, ģenerālpilnvara).

Pieteikuma valoda

Pieteikumu iesniedz un visa preču zīmes reģistrācijas procedūras lietvedība un sarakste notiek latviešu valodā. Dokumentus svešvalodās drīkst iesniegt, ja tiem pievienots noteiktā kārtībā apliecināts tulkojums latviešu valodā.

Preču un pakalpojumu saraksts

Tas ir dokuments, kas ļoti būtiski ietekmē preču zīmes aizsardzības apjomu. Sastādot šo sarakstu, jāievēro šādi noteikumi:

preces un/vai pakalpojumi jāapzīmē ar iespējami precīziem jēdzieniem un jāsaprupē pa klasēm saskaņā ar Preču un pakalpojumu starptautisko klasifikāciju preču zīmju reģistrācijai (sk. [Nicas klasifikācija](#));

nepietiek pieteikumā norādīt tikai klases numuru, ir jānosauc konkrēti preču un/vai pakalpojumu veidi;

attiecībā uz pakalpojumiem zīmi piesaka tad, ja uzņēmums sniedz pakalpojumus trešajām personām, nevis veic darbības savām vajadzībām;

preču saraksta sastādīšanai var lietot Nicas klasifikācijas klašu virsrakstus, izņemot atsevišķus terminus (sk. [Klašu virsrakstu izmantošana preču sarakstā](#)). Vienlaikus jāņem vērā, ka Nicas klasifikācijas klašu virsraksti jēdzieniski neaptver visas preces vai pakalpojumus, kas pieder pie attiecīgās klases;

pieteicējam jārēķinās ar to, ka pēc pieteikuma iesniegšanas vairs nav pieļaujams papildināt preču un/vai pakalpojumu sarakstu, var tikai svītrot preces un pakalpojumus no tā. Tātad, ja nepieciešams paplašināt zīmes aizsardzību uz jaunām precēm vai pakalpojumiem, jāiesniedz atsevišķs tās pašas zīmes reģistrācijas pieteikums.

Konsultācijas par preču un pakalpojumu saraksta sastādīšanu un Nicas klasifikācijas izmantošanu var saņemt Patentu valdē pa tālr. 67099615, 67099616.

Zīmes atveidojums

Preču zīmi atveido, izmantojot vispārpieejamas tehnoloģijas un apzīmējuma veidam piemērotus līdzekļus.

Vārdisku zīmi atveido ar apzīmējuma reprodukciju standarta rakstā un izkārtojumā bez grafiskiem elementiem un krāsām. Ja reģistrācijai tiek pieteikts vārdisks apzīmējums, un pieteicējs nevēlas tā aizsardzību noteiktā grafiskā formā, apzīmējumu ieraksta pieteikuma veidlapā paredzētajā vietā. Šādā gadījumā Patentu valde zīmi reģistrē un publicē ar standarta rakstu zīmēm, kuras tā parasti izmanto. Vārdiskos apzīmējumos var izmantot gan latīņu alfabēta, gan kirilicas burtus, arābu un

romiešu ciparus, arī vispārpieņemtās interpunkcijas zīmes; zīmē var savstarpēji kombinēt lielos un mazos (rindu) burtus.

Figurālu zīmi atveido ar apzīmējuma reprodukciju, kurā redzami visi tā elementi un – attiecīgā gadījumā – krāsas.

Telpisku zīmi atveido ar grafisku reprodukciju, fotoreprodukciju vai datorģenerētu attēlojumu. Reprodukcijai jāsniedz nepārprotams priekšstats par apzīmējuma telpisko formu, un, ja nepieciešams, tajā var ietvert ne vairāk par sešiem dažādiem rakursiem.

Novietojuma zīmi atveido ar reprodukciju, kurā var skaidri uztvert apzīmējuma novietojumu un tā izmērus vai proporciju attiecībā pret konkrēto precī. Elementus, kas nav reģistrācijas priekšmets, vizuāli izslēdz no aizsardzības, vēlam, atveidojot tos ar pārtrauktām vai punktētām līnijām. Atveidojumam var pievienot aprakstu, kā apzīmējums tiek novietots vai piestiprināts uz preces.

Ornamenta zīmi atveido ar reprodukciju, kurā redzams atkārtojuma raksts un ir nepārprotami nolasāms atkārtotojamo elementu savstarpējais izvietojums. Atveidojumam var pievienot aprakstu par to, kā apzīmējuma elementi regulāri atkārtojas.

Krāsu zīmi atveido atkarībā no tās rakstura:

- ja to veido tikai viena noteikta krāsa bez kontūrām (krāsa pati par sevi), to atveido ar krāsas reprodukciju, kam pievieno konkrētās krāsas norādi, atsaucoties uz vispārpieņemtu krāsu kodu;
- ja to veido krāsu salikums bez kontūrām, to atveido ar reprodukciju, kurā redzams krāsu kombinācijas sistematisks izkārtojums vienvēidīgā un iepriekšnoteiktā veidā, kam pievieno izmantoto krāsu norādi, atsaucoties uz vispārpieņemtu krāsu kodu. Var pievienot arī aprakstu par krāsu izkārtojumu.

Skaņu zīmi atveido ar audiodatni, kurā skaņa vai skaņu kombinācija reproducēta, vai ar skaņu secības precīzu pierakstu nošu rakstā.

Kustību zīmi atveido ar videodatni vai nekustīgu secīgu attēlu sēriju (nepārsniedzot sešus attēlus), kur redzama kustība vai stāvokļa maiņa. Ja izmanto nekustīgus attēlus, tos numurē vai arī tiem pievieno aprakstu, kurā secība paskaidrota.

Multivides zīmi atveido ar audiovizuālu datni, kas nepārprotami demonstrē attēla un skaņas kombināciju.

Hologrāfisku zīmi atveido ar videodatni, grafisku vai fotogrāfisku reprodukciju vai datorģenerētu attēlojumu, kas satur nepieciešamos rakursus hologrāfiskā efekta identificēšanai visā pilnībā.

Ja pieteiktā apzīmējuma atveidojumu neiesniedz elektroniski, to reproducē uz papīra. Ja apzīmējuma pareizais novietojums nav acīmredzams, reprodukcijai pievieno atzīmi “augša”.

Pieteicējam jāņem vērā, ka preču zīmes Patentu valdes oficiālajā izdevumā tiek publicētas ne lielākas par 8x8 cm, tāpēc pieteiktā apzīmējuma reprodukcijas kvalitātei jābūt tādai, lai to varētu samazināt vai – attiecīgā gadījumā – palielināt līdz izmēram 8x8 cm, saglabājot iespēju skaidri nolasīt apzīmējuma elementus.

Kolektīvā zīme

Kolektīvā zīme ir tāda preču vai pakalpojumu zīme, kuru lieto nevis atsevišķa uzņēmuma, bet ražošanas, tirdzniecības vai pakalpojumu uzņēmumu apvienības, asociācijas vai tml. organizācijas preču vai pakalpojumu apzīmēšanai. Piesakot reģistrācijai kolektīvo zīmi, papildus jau minētajiem dokumentiem un materiāliem jāiesniedz kolektīvās zīmes lietošanas nolikums, kuru apstiprinājusi šā kolektīva pārvaldes institūcija (zīmes pieteicējs) vai tās pilnvarota persona. Nolikumā jāietver to personu saraksts, kurām ir tiesības kolektīvo zīmi lietot, zīmes lietošanas noteikumi un ziņas par to izpildes kontroli, kā arī iespējamās sankcijas par šo noteikumu pārkāpšanu.

Sertifikācijas zīme

Sertifikācijas zīme ir apzīmējums, kuru lieto tādu preču vai pakalpojumu apzīmēšanai, ko šīs zīmes īpašnieks sertificējis attiecībā uz materiālu, preču izgatavošanas vai pakalpojumu izpildes veidu, kvalitāti, precizitāti vai citām īpašībām, un kura ļauj attiecīgās preces vai pakalpojumus atšķirt no tādām precēm vai pakalpojumiem, kas nav šādi sertificēti.

Sertifikācijas zīmes īpašnieks var būt jebkura fiziskā vai juridiskā persona, arī publisko tiesību juridiskā persona, ar nosacījumu, ka

Šī persona neveic saimniecisko darbību, kas saistīta ar tādu preču ražošanu vai izplatīšanu vai tādu pakalpojumu sniegšanu, kurus tā sertificē.

Piesakot reģistrācijai sertifikācijas zīmi, tās pieteicējs iesniedz apliecinājumu, ka tas neveic saimniecisko darbību, kas saistīta ar tādu preču ražošanu vai izplatīšanu vai tādu pakalpojumu sniegšanu, kurus tas sertificē.

Papildus jau minētajiem dokumentiem un materiāliem pieteicējam jānorāda arī normatīvais akts, kas regulē attiecīgās sertifikācijas procedūras, vai jāiesniedz sertifikācijas zīmes lietošanas nolikums.

Nolikumā jānorāda kritēriji, kādiem jāatbilst personām, kurām var tikt piešķirtas tiesības lietot sertifikācijas zīmi, potenciālo sertificētās produkcijas vai pakalpojumu un attiecīgo komersantu un saimnieciskās darbības veicēju saraksts, preces vai pakalpojumi, ko sertificē, kārtība, kādā pārbauda preču vai pakalpojumu īpašības un sertifikācijas zīmes lietošanas noteikumus.

Preču zīmju starptautiskā reģistrācija

Latvijā jau reģistrētu vai pat tikai reģistrācijai pieteiktu preču zīmi var pieteikt arī starptautiskai reģistrācijai, iegūstot aizsardzību noteiktās ārststīs. Starptautisko reģistrāciju sagatavojot, jāņem vērā kārtība, kādā notiek [Starptautiskās preču zīmju reģistrācijas pieteikumu izskatīšana Patentu valdē](#) un Pasaules Intelektuālā īpašuma organizācijas (WIPO, Ženēvā) administrētais

"Madrīdes nolīguma un protokola kopējais reglaments".

Pieteicējs apmaksā Patentu valdes pakalpojumu, sagatavojot starptautisko pieteikumu, bet starptautiskās reģistrācijas nodevu, kuras lielums ir atkarīgs no preču klašu, kā arī aptverto valstu skaita, maksā tieši WIPO. Lai labāk varētu izmantot priekšrocības, ko sniedz starptautiskās reģistrācijas sistēma, Patentu valde pēc pieteicēja lūguma var noteikt īpašu (ārkārtas) izskatīšanas režīmu to zīmju reģistrācijas pieteikumiem, kuras paredzēts reģistrēt arī starptautiski.

[Palīgs preču zīmes starptautiskās reģistrācijas pieteikuma sagatavošanai](#)

<https://www.lrpv.gov.lv/lv/ka-registret-precu-zimi>